Załącznik Nr 23
do protokołu z XLIII Sesji
Rady Powiatu Kwidzyńskiego
z dnia 27 marca 2023 r.

Uchwała Nr XLIII/231/2023
Rady Powiatu Kwidzyńskiego
z dnia 27 marca 2023

w sprawie petycji o zwiększenie świadomości prawnej dotyczącej transplantacji wśród lokalnej społeczności.

Na podstawie art. 16a ust.1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (tekst jedn. Dz. U. z 2022 r. poz. 1526) i § 64^7 ust. 1 Załącznika nr 1 do uchwały Nr X/70/2011 Rady Powiatu Kwidzyńskiego z dnia 29 sierpnia 2011 r. w sprawie uchwalenia Statutu Powiatu Kwidzyńskiego (tekst jedn. Dz. Urz. Woj. Pomor. z 2019 r. poz. 62) oraz art. 9 ust. 2 ustawy z 11 lipca 2014 r. o petycjach (tekst jedn. Dz. U. z 2018 r. poz. 870), uwzględniając stanowisko komisji skarg, wniosków i petycji Rady Powiatu Kwidzyńskiego

Rada Powiatu, uchwala co następuje:

§ 1

Uznaje się za zasadną petycję w sprawie zwiększenia świadomości prawnej dotyczącej transplantacji wśród lokalnej społeczności, która wpłynęła do Rady Powiatu Kwidzyńskiego w dniu 14 lutego 2023 r.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Kwidzyńskiego.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 16a ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (tekst jedn. Dz. U. z 2022 r. poz. 1526) rada powiatu rozpatruje: skargi na działania zarządu powiatu i powiatowych jednostek organizacyjnych; wnioski oraz petycje składane przez obywateli; w tym celu powołuje komisję skarg, wniosków i petycji. Z art. 9 ust. 2 ustawy z 11 lipca 2014r. o petycjach (tekst jedn. Dz. U. z 2018 r. poz. 870) wynika z kolei, iż petycja złożona do organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego jest rozpatrywana przez ten organ. Stosownie do powyższego do zajmowania się petycją właściwa jest zatem komisja skarg, wniosków i petycji Rady Powiatu Kwidzyńskiego. W myśl § 64^7 ust. 1 Załącznika nr 1 do uchwały Nr X/70/2011 Rady Powiatu Kwidzyńskiego z dnia 29 sierpnia 2011 r. w sprawie uchwalenia Statutu Powiatu Kwidzyńskiego (tekst jedn. Dz. Urz. Woj. Pomor. z 2019 r. poz. 62) komisja w wyniku rozpoznania skargi, wniosku, petycji przygotowuje projekt uchwały rady powiatu, który jest kierowany na najbliższą sesję rady powiatu celem rozpatrzenia przez Radę.

W dniu 14 lutego 2023 r. do Rady Powiatu Kwidzyńskiego wpłynęła petycja w sprawie zwiększenia świadomości prawnej dotyczącej transplantacji wśród lokalnej społeczności. Przewodniczący Rady Powiatu Kwidzyńskiego skierował petycję do komisji skarg, wniosków i petycji. Komisja skarg, wniosków i petycji na posiedzeniu w dniu 6 marca 2023 r. uznała petycję za zasadną.

Wnoszący petycję w sprawie zwiększenia świadomości prawnej dotyczącej transplantacji wśród lokalnej społeczności zwrócił się z prośbą o zamieszczenie informacji na temat obecnego stanu prawnego w Polsce regulującego pobieranie komórek, tkanek i narządów od zmarłych osób w celu ich przeszczepienia w gazecie redagowanej przez urząd, na stronie internetowej urzędu lub w innych lokalnych środkach masowego przekazu. Przedstawił stan prawny, wskazując w szczególności, że „Zgodnie z obowiązującymi przepisami, jeżeli osoba za życia nie wyrazi sprzeciwu na pobranie po śmierci swoich narządów, to domniemywa się, że wyraża na to zgodę. Sprzeciw można wnieść poprzez wpis w Centralnym Rejestrze Sprzeciwów, w formie pisemnego oświadczenia własnoręcznie podpisanego i noszonego przy sobie lub ustnej deklaracji złożonej w obecności co najmniej dwóch świadków".

Podniósł, że „Rozmowa personelu medycznego z osobami najbliższymi zmarłego ma na celu ustalenie jego stanowiska na temat pośmiertnego dawstwa narządów. Prawo nie daje uprawnień rodzinie do decydowania o pobieraniu bądź niepobieraniu cudzych komórek, tkanek i narządów w celu ich przeszczepienia innej osobie. Każdy z nas jest potencjalnym dawcą narządów, dopóki sam za życia nie wyrazi sprzeciwu".

Wnoszący petycję uzasadnił petycję panującym przekonaniem, że to rodzina decyduje o przeszczepieniu narządów zmarłego krewnego, co nie znajduje potwierdzenia w treści obowiązujących przepisów polskiego prawa, a wielu obywateli jest przekonanych, że trzeba podpisać specjalne oświadczenie woli lub zarejestrować się w jakiejś bazie danych w celu wyrażenia zgody na pośmiertne oddanie narządów, podczas gdy w Polsce nie ma oficjalnego rejestru „zgody" (jest tylko Centralny Rejestr Sprzeciwów), gdyż każdy z nas jest potencjalnym dawcą narządów, dopóki sam nie wyrazi sprzeciwu. Każdy mieszkaniec Polski powinien być świadomy tego, jak temat transplantacji wygląda pod względem polskiego prawa. Wnoszący petycję podkreślił, że decyzja o (nie)oddaniu po śmierci swoich narządów należy do każdego z nas i zaapelował, by poinformować bliskich o swojej decyzji, jakakolwiek ona by nie była. Pośmiertne oddanie narządów jest ostatnim, najcenniejszym darem, jaki człowiek może ofiarować drugiemu człowiekowi.

Według wnoszącego petycję „Kampanie informacyjne zwiększające świadomość społeczną można realizować z powodzeniem zwłaszcza na szczeblu administracji samorządowej. Przecież to samorząd terytorialny jest najbliżej mieszkańców naszego kraju i moim zdaniem jest w stanie w sposób bardziej skuteczny dotrzeć do nich z jasnym komunikatem, niż

ministerstwo kierowane przez ministra właściwego do spraw zdrowia oraz podległe ministrowi lub przez niego nadzorowane jednostki organizacyjne".

Zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 1 lipca 2005 r. o pobieraniu, przechowywaniu i przeszczepianiu komórek, tkanek i narządów (tekst jedn. Dz. U. z 2020 r. poz. 2134 z późn. zm.) pobrania komórek, tkanek lub narządów ze zwłok ludzkich w celu ich przeszczepienia lub pobrania komórek lub tkanek w celu ich zastosowania u ludzi można dokonać, jeżeli osoba zmarła nie wyraziła za życia sprzeciwu. Z art. 5 ust. 2 i 3 tej samej ustawy wynika, iż w przypadku małoletniego lub innej osoby, która nie ma pełnej zdolności do czynności prawnych, sprzeciw może wyrazić za ich życia przedstawiciel ustawowy, w przypadku małoletniego powyżej lat szesnastu sprzeciw może wyrazić również ten małoletni. Artykuł 6 ust. 1 tej samej ustawy stanowi, iż sprzeciw wyraża się w formie:

1) wpisu w centralnym rejestrze sprzeciwów na pobranie komórek, tkanek i narządów ze zwłok ludzkich;
2) oświadczenia pisemnego zaopatrzonego we własnoręczny podpis;
3) oświadczenia ustnego złożonego w obecności co najmniej dwóch świadków, pisemnie przez nich potwierdzonego.

Sprzeciw może być cofnięty w każdym czasie w formach, o których mowa w ust. 1 (art. 6 ust. 4 wymienionej ustawy).

Zgodnie z art. 7 ust. 1 i 7 ustawy w celu rejestrowania, przechowywania i udostępniania wpisu, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1, oraz zgłoszeń o wykreślenie wpisu sprzeciwu, tworzy się centralny rejestr sprzeciwów na pobranie komórek, tkanek i narządów ze zwłok ludzkich. Centralny rejestr sprzeciwów prowadzi Centrum Organizacyjno-Koordynacyjne do Spraw Transplantacji „Poltransplant" (art. 7 ust. 7 ustawy).

Mając na uwadze, że cel petycji, tj. zwiększenie świadomości prawnej dotyczącej transplantacji, jest ważny społecznie, należy uznać za zasadną petycję, która wpłynęła do Rady Powiatu Kwidzyńskiego w dniu 14 lutego 2023 r. i opublikować na stronie internetowej Powiatu Kwidzyńskiego informację na temat obecnego stanu prawnego w Polsce regulującego pobieranie komórek tkanek i narządów od zmarłych osób w celu ich przeszczepienia.

W świetle powyższego podjęcie niniejszej uchwały jest uzasadnione.